

[Undervisningsministeren.]

ningsrådenes Centraludvalg henlagte opgaver, vil ved sin sammensætning udgøre en funktionel enhed, som kan sikre en bedre kommunikation mellem det forskningspolitiske organ og de enkelte råd, hvis opgaver og funktion i øvrigt ikke berøres af de foreslåede ændringer. Det er forudsat, at repræsentanter for rådene fortsætter de koordineringsbestrebelse af mere teknisk karakter som hidtil har været varetaget af centraludvalget, og som det ikke vil være rimeligt at belaste planlægningsrådet med.

I bemærkningerne til forslaget § 4 er omtalt de overvejelser, der vil ligge til grund for udpegelsen af de „personlige“ medlemmer, som vil komme til at udgøre en overvægt i forhold til repræsentanter for rådene m. fl. Netop ved at beskikke dem i deres personlige egenskab fremfor at lægge sig fast på, at de skal repræsentere bestemte interessegrupper, opnår man at gøre planlægningsrådet til det forskningspolitiske kraftcenter, som man fra så mange sider har efterlyst, senest i betænkningen fra socialdemokratiets forskningsudvalg. Næppe nogen vil bestride, at der foreligger et udtalt behov for tilvejebringelsen af et bedre beslutningsgrundlag på disse ofte komplicerede områder, hvor beslutningerne hidtil i vidt omfang har måttet træffes delt og stykkevis og uden mulighed for et tilstrækkeligt, samlet overblik.

Finansielt og personelt fordeler den danske forskningsindsats sig stort set med en tredjedel på de højere uddannelsesinstitutioner, en tredjedel på offentlige og private forskningsinstitutioner og en tredjedel på erhvervslivets forskning. FFU har i sine forskningspolitiske betragtninger foreslået, at forskningsrådene får mulighed for at overtage en stigende del af forskningsfinansieringen, også ved de højere uddannelsesinstitutioner.

Man må i de kommende år imødesee en udvikling, der giver forskningsrådene og planlægningsrådet en mere central placering i den samfundsmæssige styring af forskningen, herunder øget indflydelse på institutionsforskningen, således at bevillinger hertil i højere grad kanaliseres gennem forskningsrådene i form af projektorienterede bevillinger. Ved forskningsrådenes repræsentation i planlægningsrådet er dette sikret fornøden

indsigt og sagkundskab til at kunne vurdere balancen mellem forskningsrådenes bevillinger og bevillingerne uden for forskningsrådene. Det er naturligvis ikke hermed tænkt, at den enkelte forsker eller det enkelte forskningsråd skal styres eller dirigeres centralt. Tværtimod forudsættes det, at der kan gennemføres en vidtstrakt selvstyring, når den grovere fordeling af midlerne er foretaget.

Der stilles således store forventninger til det nye råd, vel ikke mindst fra folketinget, hvis forskningsudvalg forhåbentlig vil kunne få det fornødne arbejdsgrundlag med hensyn til at fremme en omhyggelig samfundsmæssig udnyttelse og prioritering af forskningen gennem rådets alternative indstillinger og gennem det samarbejde, som jeg forudsætter vil blive fortsat i det såkaldte kontaktudvalg.

Allerede under behandlingen af forslaget til den gældende lov om forskningsråd blev det fra flere sider foreslået, at Rask-Ørsted Fondets virksomhed blev inddraget under lovens område. Man veg imidlertid tilbage herfor for derved at give de 5 nye forskningsråd og Forskningssekretariatet lejlighed til at etablere sig. De indhøstede erfaringer vedrørende arbejdsopgavernes fordeling på henholdsvis fondet og forskningsrådene har bekræftet formodningen om, at fondets opgaver uden større vanskeligheder og med fordel vil kunne varetages af forskningsrådene. Det er derfor helt i overensstemmelse med det foreliggende forslags grundlæggende idé om yderligere forenkling af administrationen, at man i § 7 har foreslået loven om Rask-Ørsted Fondet ophævet, således at fondets opgaver og hidtidige bevillinger overtages af rådene, hvis sammensætning vil blive fastlagt under hensyntagen til disse nye opgaver.

Rask-Ørsted Fondets forretningsudvalg har i en skrivelse af 23. september 1971 (bilag 2 til lovforslaget) redegjort for fondets hidtidige virke og for baggrunden for, at man ikke finder en ophævelse hensigtsmæssig. Lad mig på denne baggrund stærkt understrege, at der ikke i forslaget om ophævelsen ligger nogen form for kritik af fondets hidtidige virke. Der er gennem dette i årenes løb ydet en særdeles fortjenstfuld og for forskningen uvurderlig indsats. Jeg nærer imidlertid ingen tvivl om, at såvel sag-